

När Älvsborgs kustartilleriregemente nya etablissement idag inviges, presenteras ett kasernområde av för 20 år sedan otänkbar idyll. Man har sökt ordna det så trivsamt som möjligt, och den forna bebyggelsens karaktär har framgångsrikt bevarats. Se artikel sid 5.

Sid 5

Ka4 har lyckats skapa idylliskt kasernområde

Moderna anläggningar vid älven —Invigningsfest i dag med amiralsbesök

Ordet kasern har fått en doft av våta kläder och marschkängor, naftalin och armol, och med kasern har man tidigare förstått ett antal huslängor, placerade i fyrkant runt en mindre sandöken, som kallas kaserngård. När Älvsborgs Kustartilleriregementes nya etablissement i dag högtidligt inviges presenteras emellertid ett kasernområde av för 20 år sedan otänkbar idyll. De tråkiga idéassociationer ett regementes permanenta förläggning skapat suddas bort vid ett besök på Ka 4, där man efter råd och lägenhet ordnat nära nog ett idealsamhälle för utbildning av soldater och underbefäl i kustförsvaret.

Redan tidigare har Ka 4:s förläggning i Långedrag väckt uppmärksamhet och varit föremål för publicitet, men området var då långt ifrån bebyggt och gav ingen uppfattning om regementets blivande totalexteriör. Visserligen återstår ännu en del byggnation, men området har dock så färdigställts, att det ger en bild av enhet. Där finns vad som behövs för daglig livsföring, konstaterade regementschefen överste K. R. Kolmodin vid en pressinformation i veckan.

Förutom kanslihuset och ekonomibygnaden stå fem kaserner färdiga och ha redan tagits i bruk, medan grundschaktning pågår för ytterligare tre. I varje kasern förlägges ett kompani. Husen äro uppförda av gult tegel i två våningar, vardera rymmande åtta rum för manskap samt furirrum. Vid normal förläggning bo sex man i varje rum, men det är möjligt att bereda plats för dubbla antalet, och sålunda kan en byggnad rymma cirka 200 man. Manskapet har tillgång till dagrum och skrivrum i övre våningen, och vidare är naturligtvis ordnat på bästa sätt för hygien genom duschrum och modern toalettavdelning. Logementskorridorerna äro breda och luftiga med ändamålsenliga anordningar för placering av ryggsäckar, vapen och kappar. Inte heller klädhängare saknas. I samtliga korridorer har en elektrisk klocka installerats. I källarvåningen finnas torkrum för uniformer och kängor samt ett rymligt putsrum, allt praktiskt och modernt. Vindsvåningen är avsedd för förråd.

Avfallet fryses för att ej ruttna.

Ekonomibygnadens köksavdelning är ett eldorado för en kock. Stort ljust kök med väldiga blanka stål grytor som uppvärmas elektriskt, samt i övrigt modern utrustning. Två husmödrar samt **17** kvinnliga köksbiträden och assistenter svara för god mat och ordentlig servering. Förrådslokalerna i bottenvåningen fylla högt ställda anspråk på rationell hushållning, och den en trappa upp placerade kylskåpsavdelningen är likaledes up to date. Till och med avfallet fryses för att inte ruttna. Två lastbryggor i anslutning till förråden underlätta transporter.

Furirmatsalen är intimt trevlig, och detsamma kan sägas om manskapets matsal — trots höjden i tak. Blommor pryda fönster och bord. Gamla årsklasser erinra sig säkert med en rysning de ofta dragiga och

kalla matsalar, man måste hålla till godo med. Ka 4 :s unga värnpliktiga kunna inta sina mål utan vantar på händerna. En jämn behaglig värme mötte inbjudande efter en timmas promenad i råkall höstdag. Luftventilationen är ett resultat av vetenskapens sista rön på området.

Matsalarna äro belägna i övre våningen, och en trappa ned finnas utmärkta fritidsrum för underbefäl och manskap.

Den forna bebyggelsens karaktär bevarad.

Överste Kolmodin betonar gärna, att man genom förläggning av marketenteri och mässar i redan förut befintliga villor lyckats bevara den forna bebyggelsens karaktär. I ett par av dessa gamla byggnader, vilka inlöstes vid markköpet, ha bostäder inretts för officers- och underofficersfamiljer, vilka nu i hösttid ha utsikt över trädgårdar med dignande fruktträd — en farlig frestelse för unga rekryter — samt åt nordväst en strålande vacker vy över älven och hisingslandet. Ka, 4:s förläggning har fått en naturskönt läge i Långe-drag.

Vid älvstranden ligger det mäktiga pjäsexercishuset med 9 lektionssalar samt en väldig hall, 60 ggr 15 meter i yta och närmare 10 meter från golv till tak. Dit kan man bogsera in de nära 50 ton tunga nedmonteringsbara 21 cm kustartilleripjäserna för övningar. För tillfället är hallen apterad till högtidssal för invigningsmiddagen. Under ett par dagar ha konstnärliga värnpliktiga vackert dekorerat hallen med flagguppsättning-flinar av jätteformat in. m. Vid pressbesöket repeterade Ka 4:s fritidsorkester om cirka 20 man, bland dem den kände pianisten Margo Sandström. Det skall nämligen bli taffelmusik, och orkestern spelar senare i kväll dansmusik för manskapet.

Fritidsbyggnad för 175.000 kr.

Jämt fördelade över det 62 har stora kasernområdet — 35 har äro nyinköpt mark — ligga tre värmecentraler för den lokala uppvärmningen. Vidare finnas fyra kanonförråd utplanterade, tre för 21 cm och ett för 10,5 cm pjäserna, ett kall- och ett varmgarage samt en serviceverkstad för transportfordon i anslutning till en artilleriverkstad. I förnämlig avskildhet ligga officers- och underofficersmässarna, den senare inrymd i en renoverad och tillbyggd villa och med intim hemmiljö.

Överste Kolmodin såväl som stabsassistent Arne Fro'di berätta med speciellt intresse om den planerade fritidsbyggnaden, som beräknas kosta omkring 175.000 kr. och uppföres utanför det statliga byggnadsprogrammet. Lotterimedel och insamlingar ha möjliggjort tankens snara förverkligande. Man väntar endast på byggnadstillstånd. Fastigheten kommer att inrymma en aula, även avsedd för biograf- och teaterföreställningar, kafé, läsrum och studiecirkelrum samt lokaler för bordtennis i källarvåningen. Dessutom finns tomt utmätt vid älvstranden för idrottsplats och sporthall, men dylika anläggningar ingå inte i regeringens beslutade femårsplan.

Bland redan befintliga moderna installationer märkas en centralradioanläggning, genom vilken regementschefen snabbt kan nå samtliga logement liksom mässar, matsalar och andra lokaler.

Kasernområdets ev. inhägnad är ännu inte avgjord. Ett staket ger alltid intryck av fälla men det gör samtidigt en betydande nytta, då det håller obehöriga på avstånd. I händelse staket kommer att uppföras är det dock inte meningen att avstänga promenadvägen utmed älven, lovar överste Kolmodin.

Ka 4 har anor från 1906.

— Det är inte första gången ett kustartilleri är förlagt till Göteborg, framhöll översten i en historik. Redan 1906 uppsattes Älvsborgs kustartilleridetachment som en avdelning av Karlskrona ka-regemente. Detta detachment omvandlades i januari 1915 till en självständig kår, som ägde bestånd till och med 1925 års försvarsreform, då den indrogs och en fåtalig personal lämnades kvar med uppgift att hjälpligt vårda materielen. Samtidigt med andra världskrigets utbrott omvandlades materielvårdsdetachmentet till ett beredskapsdetachment som alltmer utvidgades, tills slutligen år 1942 Älvsborgs kustartilleriregemente uppsattes. Etablissementen började byggas hösten samma år och kostnaderna beräknades till cirka 9 milj. kr.

Dagens festligheter inledes med gemensam lunch för hela regementet, då överste Kolmodin talar till manskapet . Kl. 15.45 tar han emot kompanierna på uppställningsplatsen vid älven. Sedan fanan blottats håller biskop Rodhe fältgudstjänst, och därefter följer inspektion av chefen för marinen, amiral Strömbäck, som även talar till pojkarna. Slutligen blir det defilerings. Hela regementet dinerar sedan efter extra menu, och så kl. 20.30 spelas det upp till den efterlängtade dansen. Dagen till ära blir det permission till kl. 2 på natten.

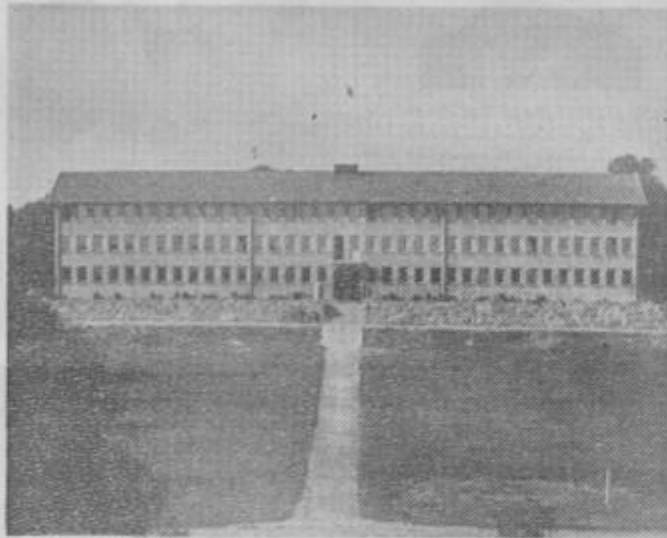
Ny Tid 27/9-45

Stor bytescentral på KA 4 fin nyhet för "kustarna"

Kostnaderna för etablissemang nio milj. kronor

Kungl. Älvsborgs kustartilleriregemente som i dag inviger sitt nya, moderna kasernetablissemang, är inte ett alldeles nytt inslag i det göteborgska försvaret, utan det daterar sig till början av seklet. Tidigare hade kustartilleriet varit mindre självständigt, så hade det delvis varit knutet till armén, delvis till flottan i Karlskrona. Genom den år 1901 beslutade härordningen tillkom kustartilleriet såsom självständigt väpen, och 1906 uppsattes Kungl. Älvsborgs kustartilleridetachementet såsom en underavdelning till regementet i Karlskrona och förlades till Oscar II-förort på Käringberget. I samband med första världskriget kom omändringen till en självständig kår, och denna ägde bestånd tills 1925 års olyckliga försvars-reform raserade denna kår liksom så mycket annat militärt. Kvar blev endast en liten avdelning för att nödtorftigt sörja för den dyrbara materielens vård.

I och med den stora världskrigets utbrott 1939 uppsattes ett beredskapsdetache-

Älvsborgs kustartilleris nya pampiga kanallhus

regemente såsom fredsorganisation för det fältregemente, som vuxit ut ur detachementet.

Kostnaderna

kallade, som vid utrustningen fått för stora kläder, byta till sig en mer passande uniform och i detta förråd kan man byta över huvud taget allt man önskar från smotsiga strumpor till hästamundering.

Rubriken på tidigare översänd artikel.